

نوبت امتحانی : خوداد عاه	سوالات امتحان درس : فارسی ۲	اداره آموزش و پرورش ناحیه ۶ مشهد موسسه فرهنگی و آموزشی امام حسین (ع) دبیرستان پسرانه متوسطه دوره دوم امام حسین (ع)
تعداد سچخان : ۲ صفحه		پایه و رئیسه تجھیلی: بازدهم انسانی
تعداد سوالات:	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۱/۳/
طراح سوال: داوودی	کلاس: ۲۲۱	نام و نام خانوادگی:

محل میتواند امتحانات

۷ نمره

(الف) قلمرو زبانی

۱. معنای واژه های مشخص شده را بنویسید.

الف) بر سبیل اعتذار این بر زبان راند

ب) در روی شکاری بسیار و اختلاف صیادان متواتر

پ) خروشید و بدريید و بسپرد محضر به پای

ت) بدو گفت شاه: «ای هژبر زیان! از این آزمایش ندارد زیان!»

۱

۲. با توجه به معنای کلام، املای درست واژه را از کمانک انتخاب کنید.

الف) تو را ز کنگره عرش می زند (سفیر / صفير)/ ندانمت که در این دامگه چه افتاده است

ب) خاطر تو به خون من (رغبت / رقبت) اگر چنین کند هم به مراد دل رشد خاطر بدستگال من

پ) آن را که خواهیم برگزینیم، و خانه سینه وی را (مفناه / مفتاح) خزاین غیب گردانیم...

ت) هنگام بلا شرکت بوده است در وقت (فرات - فراغ) موافقت اولی تر

۲

۴ نمره

۰/۵

۳. یک نمونه فعل مجھول در عبارت زیر بیابید و معادل امروزی آن را بنویسید.

تاریخ بیهقی «چون نامه ها گسیل کرده شود، تو باز آی که پیغامیست سوی بونصر در بایی، تا داده آید.»

۰/۵

۴. در هر یک از بیت های زیر دست کم یک گروه قیدی بیابید.

آ) به مغرب، سینه مالان قرص خورشید/ نهان می گشت پشت کوهساران

۰/۵

ب) چو بگذشت، از پس آن جنگ دشوار/ از آن دریای بی پایاب، آسان

۰/۵

۵. در هر یک از مصراع های زیر یک نقش تبعی بیابید و نوع آن را مشخص کنید.

۱/۵

آ) من خود به چشم خویشن دیدم که جانم می رود

۱

ب) این زمان جای تو در خاک دریغ است، دریغ!

۱/۵

۶. نقش دستوری واژه های مشخص شده را در مصراع های زیر تعیین کنید.

۱

آ) گاه سفر شد، باره بر دامن برانیم

۱

ب) تنگ است ما را خانه، تنگ است، ای برادر!

۱

۷. در بیت زیر دو واژه را بیابید که بتوانند نقش صفت بیانی بپذیرد، سپس نوع هر یک را مشخص کنید.

۱

«تو را خوردنی هست و آب روان/ سپاهی به مهر تو دارد روان»

۵ نمره

ب) قلمرو ادبی

۱

تاریخ ادبیات

۱

۸. سراینده هر یک از آثار زیر را معرفی کنید.

۱

الف) مرصاد العباد من المبدأ الى المعاد

ب) لیلی و مجنون

۱

پ) دیوان غربی - شرقی

۱ نمره

حفظ شعر

۱

۹. دو بیت پیوسته بعد از این بیت را بنویسید.

منم پور ایران و نام آورم ز نیروی شیران بود گوهرم

آرایه های ادبی

۱۰. مفهوم کنایه‌ی این عبارات را بنویسید.

الف) دندان به دندان خاییدن

ب) خیال تازه‌ای درخواب دیدن

۱۱. در ابیات زیر آرایه‌های حس‌آمیزی/ متناقض نما و مجاز را بیابید.

الف) به توانه‌های شیرین به بهانه‌های رنگین / بکشید سوی خانه مه خوب خوش لقا را

ب) چو کاوه برون شد ز درگاه شاه بر او نجمن گشت بازارگاه

ج) بزن زخم این مرهم عاشق است که بی زخم مردن غم عاشق است

۱۲. در بیت زیر، بهره‌گیری از کدام آرایه‌های ادبی بر زیبایی سخن افزووده است؟ (۱ مورد)

«روز زم او نگیرد از عزایل جان / روز بزم او بماند جبرئیل از وای وای»

۱۳. در بیت زیر یک اضافه تشبیهی و یک اضافه استعاری بیابید.

«به حمدالله که من امروز از بند بلا جستم / به دام عشق افتادم، ز دست عقل وارستم»

ج) قلمرو فکری

درک مطلب

۱۴. در عبارات و ابیات زیر مقصود از قسمت‌های مشخص شده چیست؟

آ) این چه نقش‌های بوقلمون است که از پرده غیب می‌نمایند.

ب) زیرا که درون تو گوهه‌ی تعییه است که از آن عبارت این است و نَفَخْتُ فیه من روحی.

پ) خروشید کای پای مردان دیو/ بریده دل از ترس گیهان خدیو

۱۵. ابیات و عبارات زیر بیان‌گر چه دیدگاه یا مفهومی است؟

الف) ما به فلک بوده‌ایم، یار ملک بوده‌ایم / باز همان جا رویم، جمله که آن شهر ماست

ب) کدام دانه فرو رفت در زمین که نرسست؟ / چرا به دانه انسان این گمن باشد؟!

پ) گفت: من تیغ از پی حق می‌زنم / بندۀ حقّم نه مأمور تنم

ت) بور می‌شدم... به رگ غیرتم برمی‌خورد.

ث) پدرم دریادل بود؛ در لاتی کار شاهان را می‌کرد.

ج) از آسمان تاج بارد اما بر سر آن کس که سر فرو آرد.

چ) و تو شکر خدا کن، به هنگام رنج / و شکر او کن به وقت رستن از رنج

د) این صلت فخر است پذیرفتم و باز دادم.

معنی و مفهوم نثر

۲,۵ نمره

۱۶. معنی و مفهوم عبارات منتشر زیر را به نشر روان بنویسید.

الف) امیر از آن جهان آمده، جامه بگردانید.

ب) از فرط هیجان لُکه می‌دویدم.

پ) در هنگام بلا شرکت بوده است، در وقت فراغ موافقت اولی تر.

د) آنچه هارم از مال دنیا اندک است، قانعم وزر و وبال این چه به کار آید

معنی و مفهوم نثر

۱۷. معنی و مفهوم ابیات منظوم زیر را به نشر روان بنویسید.

الف) حاجت‌گه جمله جهان اوست / محراب زمین و آسمان اوست

ب) نباشم بدین محضر اندر گوا / نه هرگز برآندیشیم از پادشا

پ) همه برده سر در گریبان فرو / نشد هیچ کس را هوس رزم او

ت) زنخدان فرو برد چندی به جیب / که بخشندۀ روزی فرستد ز غیب

د) از شعله به خاطر روشناهی اش / سپاسگزاری کن اما چراگدان را هم که همیشه صبورانه در سایه می‌ایستد/ از یاد میر

«آینه‌ی ادراکتان صافی باد»